

Tünel kalıp alımlarının GVK'nun 42. maddesinde yazılı işler niteliğinde olup olmadığı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.16.01-KVK 15-740
Tarih	14.06.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.16.01-KVK 15-740

14/06/2011

Konu : Tünel kalıp alımlarının GVK'nun 42. maddesinde yazılı işler niteliğinde olup olmadığı

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda; ... Vergi Dairesi Müdürlüğü'nün ... vergi kimlik numaralı mükellefi olduğunuzu, tünel kalıp imal eden firmalarla, fabrikalarında teslim almak ve şantiyenizde montajı tarafınızdan yapılmak üzere tünel kalıp teslimi hususunda; hazır beton üreten firmalarla, hazır betonu serme tarafınıza ait olmak üzere, hazır betonun taşınarak inşaat alanında teslimi konusunda sözleşmeler yaptığınızı ve alımlarda bulunduğunuzu belirterek, yaptığınız bu işlerin Gelir Vergisi Kanununun 42 nci maddesi kapsamında yıllara sari inşaat ve onarım işi kapsamında değerlendirilip değerlendirilmeyeceği ve yapılan ödemeler üzerinden tevkifat yapıp yapılmayacağı hususunda Başkanlığımız görüşü sorulmaktadır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 42 nci maddesinde "Birden fazla takvim yılına sirayet eden inşaat (dekapaj işleri de inşaat işi sayılır) ve onarma işlerinde kar veya zarar işin bittiği yıl kati olarak tespit edilir ve tamamı o yılın geliri sayılarak, mezkur yıl beyannamesinde gösterilir" hükmü yer almış olup, aynı Kanunun "İnşaat ve Onarma İşlerinde İşin Bitimi" başlıklı 44 üncü maddesinde ise; inşaat ve onarma işlerinde geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihin; diğer hallerde işin fiilen tamamlandığı veya fiilen bırakıldığı tarihin bitim tarihi olarak kabul edileceği, bitim tarihinden sonra bu işlerle ilgili olarak yapılan giderler ve her ne nam ile olursa olsun elde edilen hasılatın, bu giderlerin yapıldığı veya hasılatın elde edildiği yılın kâr veya zararının tespitinde dikkate alınacağı hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanunun 94 üncü maddesinde; "Kamu idare ve müesseseleri, iktisadî kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadî işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya ziraî işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar." hükmüne yer verilmekte olup, aynı maddenin 3 üncü bendinde; 42 nci madde kapsamına giren işler dolayısıyla bu işleri yapanlara (kurumlar dahil) ödenen istihkak bedellerinden, %3 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde; Gelir Vergisi Kanununda belirtilen esaslara göre birden fazla takvim yılına yaygın inşaat ve onarım işleri ile uğraşan kurumlara bu işleri ile ilgili olarak yapılan hakediş ödemeleri üzerinden tevkifat yapılacağı hükme bağlanmış olup, söz konusu tevkifat oranı 2009/14594 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile %3 olarak belirlenmiştir.

Öte yandan, bir işin Gelir Vergisi Kanununun 42 nci madde kapsamına giren inşaat ve onarma işlerinden olması için, yapılan işin inşaat ve onarma işi olması, birden fazla takvim yılına sirayet etmesi ve taahhüde bağlı olarak yapılması gerekmektedir. Dolayısıyla anılan madde kapsamına girmeyen işler dolayısıyla yapılan ödemelerden tevkifat yapılmayacağı tabiidir.

Vergi kanunlarında inşaat kavramının tanımı yapılmamış, 3194 sayılı İmar Kanununun 5 inci maddesinde, "Yapı, karada ve suda daimi ve muvakkat resmi ve hususi yer altı ve yer üstü inşaat ile bunlara ilave değişiklik ve tamirlerini içine alan sabit ve müteharrik tesislerdir." hükmü yer almış; Çalışma Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca kabul edilen "İşkolları Tüzüğü"nde ise, "İnşaat; bina, yol, köprü, demiryolu, tünel, metro, kanalizasyon, liman, dalgakıran, havuz, istihkam, havaalanı, dekovil ve tramvay yolu, spor alanları yapımı gibi her çeşit yapıcılık işleri ile bunların etüd, proje, araştırma, bakım, onarım ve benzeri işler" olarak tanımlanmıştır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre; tünel kalıp imal eden firmalardan şantiyenizde montajı tarafınızdan yapılmak üzere tünel kalıp teslim alınması ve hazır beton üreten firmalardan, hazır betonu serme tarafınıza ait olmak üzere, hazır betonun taşınarak inşaat alanında teslim alınması işlerinin Gelir Vergisi Kanununun 42 inci maddesi kapsamına giren inşaat ve onarım işi olarak değerlendirilmesi mümkün olmayıp, söz konusu işler nedeniyle yapılan ödemeler üzerinden tevkifat yapılmayacağı tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026